



## МАКЕДОНСКАТА САГА

# Р

реодот од едно општествено уредување во друго, во политичкиот речник е познат како транзиција. Република Македонија веќе петнаесет години го минува долгиот транзиционен пат, кој граѓаните на оваа држава требаше од социјализам да ги пренесе во посакуваниот капитализам.

Од самиот почеток во деведесеттата, кога Република Македонија, односно нејзините граѓани конечно го остварија својот сон, да имаат независна држава, беше јасно дека овој пат не е поплочен со рози, и дека ќе се минува навистина тешко. Но, сепак никој ни од блиску не претпоставуваше дека ќе заглавине во темниот транзиционен тунел, кој за поголемиот дел од поранешните комунистички земји траеше 15 години. За разлика од нив, Република Македонија, и по изминати петнаесет години не може да се пофали дека изодела дури ни половина од тој пат, кој ѝ е потребен за да им се придружи на останатите земји. Пред сè, на оние кои до вчера практикуваа социјалистички режим како Чешка, Полска, Литванија или, пак, Естонија, а кои денес седат на маса заедно со земјите со долга демократска традиција како една Франција, Германија или Велика Британија.

Со право граѓаните на Република Македонија, кои овие петнаесет години тешко време, најдобро ги почувствуваа на својот грб, се прашуваат каде е погрешена работата. Одговорот очигледно не е во нивните надежи, кои и натаму ги негуваат. Проблемот е во лошото практикување на власт од страна на сите политички партии, кои имаат можност да ја водат државата. Наместо благодет, македонскиот граѓанин од власта речиси секојдневно добива шлаганци. Останува без своето работно место, без можност со помалку финансии да ги образува своите деца, да се лекува во државните здравствени институции или, пак, "не дај боже" да посака слободно да патува надвор од државата, и своите идеи да ги презентира во некоја европска институција.

Не, проблемот не е во нацијата. Проблемот е во власта која ништо не прави Македонецот да се чувствува како граѓанин на светот. Напротив, под плаштот на спроведување на реформите, секојдневно го става во ситуација да се сомнева во своите можности, а тоа што најмногу боли е што го остава да се сомнева дури и во сопствениот идентитет, што речиси секојдневно од сите страни ни го негираат. Поимот "славномакедонци" за власта стана толку секојдневен, што дури и не се труди да го негира, оставајќи времето да го реши проблемот или, пак, некој од некаде на светот да му соопшти дека Македонците се нација која има своја држава. Она што нашата килава дипломатија требаше да го стори преку своите лоби групи во Европа, денес тоа го прават некои други лоби групи, но во спротивна насока. Затоа, и не треба да нè чуди тоа што европските порти уште долго време ќе бидат затворени за нас, а веќе од неодамна и пристапувањето кон НАТО, изгледа како пат кон Месечината.

Токму затоа политичките елити под итно треба да ги трансформираат сопствените партиски интереси во државни, и да му покажат на македонскиот граѓанин дека не попусти го минувал тешкиот транзиционен пат. А, тоа најдобро можат да го направат со тоа што ќе ја намалат корупцијата во државата, ќе го зголемат просечниот стандард, ќе отворат нови работни места и ќе го запрат одливот на мозоци од државата. Треба да му покажат нешто што е комплетно различно од ова црно секојдневие, во кое можеме да слушнеме само за штрајкови, епидемии, или самоубиства предизвикани од економска криза. Да го извадат од очај македонскиот народ, и да му покажат дека вреди да се живее за утрешнината.

Но, имаат ли сила за тоа? Или симболично на 15 септември, на закажаниот протестен митинг на сите опозициони партии, македонскиот народ конечно да ја сврти политичката и економската состојба и патот кон Европската унија и НАТО. Со цврсто изградени национални ставови, кои во целост ќе ја претстават Македонија. Тоа е единствениот начин да се смири револтот кај граѓаните на Република Македонија, кои веќе не можат да го издржат слепилото во тунелот и сакаат, по примерот на другите посткомунистички земји, да прогледаат со широко отворени очи.

Од основачот Ѓорѓија - Џорџ Атанасоски